

Week 15 PGM I 42-195, IV 26-51, IV 154-285, XII 270-350,
[XIII 1-343:] Thessalos of Tralles, *On the Virtues of Plants*

I 42-195

[Πνού]θεως ἱερογραμματέως πάρεδρος·

.. ‘Πνούθιος Κήρυκι σε[βαζομένω τ]ὸν θεὸν χαίρειν. εἰδὼς
προσέταξά σοι [τό]νδε [τὸν πάρεδρον] πρὸς τὸ μὴ διαπίπτειν
ἐπιτελ[οῦν]τα [τῇ]νδε [τὴν πράξ]ιν. παρελόμενος τὰ πάν- (45)
τα καταλει[πόμενα ἡμῶν ἐν] βίβλοις μυρίαῖς συντάγμα-
τα, [ἐ]ν πάν[των] ληα..... <ὑπηρετ>οῦντά σοι τόνδε τὸν πάρε-
δρον ἐπέδει[ξ]α ασο[... πάρεδρον] ἄγιον τόνδε λαμβάνειν
ὑμᾶς καὶ μόνον αι.....τος, ὦ φίλε ἀερίων
πνευμάτων χωρουμ[ένων] ... με λόγοις θεολογουμένοις (50)
πείσαντες εσομ[..... νῦ]ν δὲ ἀπέπεμψα τήνδε τὴν
βίβλον, ἵν’ ἐκμάθῃς. [ἔχει γὰρ δύναμι]ν Πνούθεως λόγος πεί-
θειν θεοὺς καὶ πάσας τὰς θεάς. συγγράψω] δέ σοι ἐντεῦθεν περὶ τῆς
παρέδρου λ[ήψεως]. ἔστι δὲ ἡ τοῦ παρ[έδρου] παράδοσις· προ-
αγνεύσας καὶ [ἀπεχόμενος ἐμφύ]χου καὶ πάσης ἀκαθαρ- (55)
σίας καὶ ἐν οἷα βούλει [νυκτὶ ἀνα]βάς ἐπὶ δώματος ὑψηλοῦ,
ἐνδεδυμένος καθαρῶς [..... λέγ]ει τὴν πρώτην σύστασιν
ἀπογιν(ομένης) τῆς ἡλίου ἐλείας [.... ἔ]χων τελαμῶνα [όλο]-
μέλανα Ἰσιακὸν ἐπὶ το[ῖς ὀφθαλμοῖ]ς καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ χει-
ρὶ κάτεχε ἱέρακος κεφα[λὴν καὶ ἀ]νατέλλοντος τοῦ ἡλίου χαι- (60)
ρέτιζε κατασείων τὴν κεφ[αλὴν καὶ ... δι]ώκων τόνδε τὸν
ἱερὸν λόγον, ἐπιθύων λίβανον ἄ[τμητον] καὶ ρόδιον
ἐπισπένδων, ἐπιθύσας[ἐπὶ γηί]νου θυμιατηρίου ἐπ’ ἀνθρά-
κων ἀπὸ ἡλιοτροπίου β[οτάνης]. ἔ]σται δέ σοι διώκοντι τὸν λόγον

σημεῖον τόδε· ἱέραξ κατ[απτάς σου] ἄντικρυς σταθήσεται (65)
καὶ πτερὰ τινάξας ἐν μέσ[ω, καθεῖς] εὐμήκη λίθον, εὐθὺς ἀνα-
πτῆσεται εἰς οὐρανὸν β[αίνων]. σὺ δὲ βάσταξον τοῦτον τὸν λίθον
καὶ λιθουργήσας τάχος [γλύφε ὕστ]ερον· γλυφέντα δὲ διατρυ[π]ήσας
καὶ διείρας σπάρτω περὶ τ[ὸν τρά]χηλόν σου εἴρησον. ὀψίας δὲ
ἀνελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν σ[ου πάλι]ν καὶ στὰς πρὸς αὐγὴν τῆς (70)
θεοῦ ἄντικρυς λέγε τὸν ὑμ[νικὸν λόγον] τόνδε ἐπιθύων πάλιν τρω-
γλίτιν ζμύρναν τῷ αὐτῷ σχήμ[ατι. πῦρ] δὲ ἀνάψας ἔχε μυρσίνης
κλάδον [ι.....]ον σείω[ν καὶ χαιρ]έτιζε τὴν θεόν. ἔσται δέ σοι
σημεῖον ἐν τάχει τοιοῦ[το· ἀστὴρ αἴθω]ν κατελθὼν στήσεται εἰς μέσον
τοῦ δώματος καὶ κατ’ ὅμ[μα κατα]χυ[θ]έν τὸ ἄστρον, ἀθρήσεις, ὃν (75)
ἐκάλεσας ἄγγελον πεμφθ[έντα σ]οί, θεῶν δὲ βουλὰς συντόμως
γνώσῃ. σὺ δὲ μὴ δειλοῦ· [πρόσ]ιθι τῷ θεῷ, καὶ χεῖρα αὐτοῦ
δεξιὰν λαβὼν κατα[φί]λησον, καὶ λέγε ταῦτα πρὸς τὸν ἄγγελον·
λαλήσει γάρ σοι συν[τόμ]ως, πρὸς ὃ ἐὰν βούλῃ. σὺ δὲ αὐτὸν
ἐξόρκιζε τῷδε [τῷ ὄρκ]ω, ὅπως ἀκίνητός σου τυγχάνων (80)
μείνῃ καὶ μὴ προσι[γῇ]σῃ μη]δὲ παρακούσῃ ὅλως. ἐπὰν δέ
σοι τοῦτον <τόν> ὄρκον ἀ[ποδ]ῶ ἀσφαλῶς, χειροκρατήσας τὸν
θεὸν καταπήδα, κ[αὶ εἰ]ς στενὸν τόπον ἐνεγκὼν, ὅπου
κατοικεῖς, καθ[ί]στη. π[ρῶτον] δὲ τὸν οἶκον στρώσας, καθὼς
πρέπει, καὶ ἐτοι[μάσας] παντοῖα φαγήματα οἰνόν τε Μεν- (85)
δήσιον, προανά[φερε εἰ]ς τὸν θεόν, ὑπηρετοῦντος παιδὸς
ἀφθόρου καὶ σιγῇ[ν ἔ]χοντος, ἄχρῃς ἂν ἀπὴν ὁ [ἄγγ]ελος.
σὺ δὲ λόγο(υ)ς πρόπεμ[πε] τῷ θεῷ· ‘ἔξω φίλον σε πάρεδρον,
εὐεργέτην θεὸν [ὑπ]ηρετοῦντά μοι, ὥς ἂν εἴπω, τάχος, τῇ σῇ
δυνάμει ἤδη ἔ[γγ]αιος, ναὶ ναί, φαίνέ μοι, θεέ’. καὶ αὐ- (90)
τὸς σὺ λάλησον, ἀνακ[εῖ]μενος, πρὸς ἃ φράζει, συντόμως.

πειρώ δὲ θεοῦ τὸν ὀρκισμὸν αὐτόν, πρὸς <δ> θέλεις. ἐπὰν δὲ ὥραι γ' γένωνται, καὶ εὐθὺς ἀναπηδήσει ὁ θεός. κέλευε δὲ τῷ [π]αιδὶ <κατὰ> τὰς θύρας τρέχειν. λέγε δὲ· 'χώρει, κύριε, θεὲ μάκαρ, ὅπου διηνεκῶς σὺ εἰς, ὡς βούλει', καὶ ἀφανὴς ἐστὶν ὁ θεός. (95)

Αὕτη ἡ ἱερὰ λήψις τοῦ παρέδρου. γινώσκεται, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεός· πνεῦμά ἐστιν ἄεριον, ὃ εἶδες. ἐὰν ἐπιτάξῃς, παραυτὰ τὸ ἔργον ἐπιτελεῖ· ὀνειροπομπεῖ, ἄγει γυναικάς, ἄνδρας δίχα οὐσίας, ἀναιρεῖ, καταστ[ρ]έφει, ἀναρίπτει ἀνέμους ἐκ γῆς, βαστάζει χρυσόν, ἄργυρον, χαλκόν, καὶ δίδωσί σοι, ὅταν χρεῖα γένηται, (100)

λύει δὲ ἐκ δεσμῶν [ἀ]λύσει φρουρούμενον, θύρας ἀνοίγει, ἄμαυροῖ, ἵνα μηδεὶς [κ]αθόλου σε θεωρήσῃ, πυρφορεῖ, ὕδωρ φέρει, οἶνον, ἄρτον καὶ [δ] ἂν ἐθέλῃς ἐκ τῶν ἐδεσμάτων, ἔλαιον, ὄξος, χωρὶς ἰχθύων μ[ό]νων, λαχάνων δὲ πλῆθος, ὃ θέλεις, ἄξει, κρέας δὲ χοίρειον—[τ]οῦτο ὅλως μὴ λέξῃς ποτὲ ἐνεγ- (105)

κεῖν. καὶ ὅτε βούλει δεῖ[πν]ον ποιῆσαι, λέγε· πᾶν χώρημα εὐπρεπὲς θεωρήσας [κ]έλευε τούτῳ στρῶσαι ταχέως καὶ συντόμως· εὐθὺς [περι]θῇσαι χρυσόροφα δώματα, τοίχους τούτοις μαρμαρωθῆ[ν]τας ὄψῃ—καὶ ταῦτα ἡγεῖ τὰ μὲν ἀληθῆ, τὰ δὲ βλέπεσθαι μόνο[ν]—οἶνον δὲ πολυτελῆ, καθὼς πρέπει (110)

ἐξαρτίσαι τὸ δεῖπνον λ[αμ]πρῶς, συντόμως δαίμονας οἷ- σει καὶ τοὺς ὑπηρετοῦν[τ]άς σοι ζωστουὺς κοσμήσει. ταῦτα [σ]υντόμως ποιεῖ. κα[ὶ] ὅποταν αὐτόν] κελεύσῃς διακον[ῆσαι], ποιήσεις, καὶ ὄψῃ προ[τερή]σαντα ἄλλοις· ἴστησι πλοῖα καὶ πᾶ[λιν] ἀπολύει, ἴστησι πονη[ρὰ δαιμόν]ια πλεῖστα, θήρας δὲ παύει καὶ ὁ- (115)

δόντας ῥήξει ἐρπετ[ῶν ἀν]ημέρων συντόμως, κύνας δὲ κοιμίζει καὶ ἀφώνο[υς ἴσ]τησι, μεταμορφοῖ δὲ εἰς ἦν ἐὰν βούλῃ μορφὴν θη[ρίου] πετηνοῦ, ἐνύδρου, τετραπόδου,

έρπετοῦ. βαστάζει σ[ε εἰς] ἀέρα καὶ πάλιν ῥύψει σε εἰς κλύδων- α ποντίων ποταμ[ῶν καὶ] εἰς ῥ<ύ>ακας θαλασσίων, πῆξει δὲ ποτα- (120)

μοὺς καὶ θάλασσα[ν συντ]όμως καὶ, ὅπως ἐνδιατρέχῃς σταδίως, ὡς βούλει. μά[λιστα] δὲ καθέξει σοῦ θελήσαντός ποτε τὸν ἀφρόν ἀλί[δρομ]ον, καὶ ὅταν θέλῃς ἄστρα κατενεγ- κεῖν, ὅποταν τε θέλῃς [τὰ θερ]μὰ ψυχρὰ ποιῆσαι καὶ τὰ ψυχρὰ θερμὰ, λύχνους ἀνά[ψει κ]αὶ κατασβέσει πάλιν, τείχῃ δὲ (125)

σεῖσει καὶ πυρίφλογα [ποιή]σει, δουλεύσει σοι ἱκανῶς εἰς [ἀ] ἂν ἐπινοήσῃς, ὃ μα[κάρι]ε μύστα τῆς ἱερᾶς μαγείας, καὶ ἐπι- τελέσει σοι ὁ κράτιστος πάρεδρος οὗτος, ὁ καὶ μόνος κύριος τοῦ ἀέρος, καὶ συμφων[ή]σουσι πάντα οἱ θεοί· δίχα γὰρ τούτου οὐδὲν ἐστίν. μηδενὶ [ἄλλῳ με]ταδῶς, ἀλλὰ κρύβε, πρὸς Ἡλίου, (130)

ἀξιωθεὶς ὑπὸ τοῦ κυρί[ου θεοῦ], τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον. ἐστὶν δὲ ὁ λόγος ὁ λεγόμενος ἐ[πτάκις ἐπ]τὰ πρὸς ἥλιον ἐξορκισμὸς τοῦ παρέδρου· 'ωρι πι... [Α]μοῦν τε αἰνθυφ πιχαρουρ- ραιαλ καρφιουθ υμου ροθιρβαν οχαναν μουναιχαναπτα- ζω· ζων ταζωταζω· πταζω μανῖας σουωρι σουω ωους (135)

σαραπτουμι σαραχθι α. ριχαμχω βιραθαν ωφau φανω δανα· αναντω ζουζω· αρρουζω ζωτουαρ θωμναωρι αυωι πταυχαρηβι αυωωσωβιαν πταβαῖν ααααααα αειουωωωωιηα χαχαχ χαχαχ χαρχαραχαχ Αμοῦν ω· ηῖ ἱαεωβαφρενεμουνοθιλαρικριφιαεωεαῖφιρικραλιθον- (140)

υομενερφαβω[ε]αῖ χαθαχ φνεσχηρ φιχρο φνυρω φωχωχοχ ἱαρβαθα γραμμη φιβαωχνημεω.' οὗτός ἐστιν ὁ λόγος ὁ λεγόμενος πρὸς ἥλιον ἐπτάκις ἐπτά. ἐστὶν δὲ ὁ γλυφόμενος εἰς τὸν λίθον Ἡλῖωρος ἀνδρ[ιὰς] λεοντοπρόσωπος, τῇ μὲν ἀριστερᾷ χειρὶ κρατῶν πόλον καὶ μᾶστιγα, κύκλῳ δὲ αὐτοῦ δράκοντα (145)

οὐροβόρον, ὑπὸ δὲ τὸ ἔδαφος τοῦ λίθου τὸ ὄνομα τοῦτο (κρύβε)· ‘αχα
αχαχα χαχ χαρχαρα χαχ.’ καὶ διειρήσας σπάρτῳ Ἄνου-
βιακῶ φόρει περὶ τὸν τράχηλον. λόγος Σελήνη· ἵνουθω
πτουαυμι· ανχαριχ· χαραπτουμι· ανοχα αβιθρου
αχααραβαυβαυ βαραθιαν ατεβ δουανανου απτυρ πανορ (150)
παυραχ· σουμι φορβα· φ[ο]ριφορβααραβαν· βωηθ· αζα· φορ· ριμ
μιρφαρ· ζαυρα· πταυζου· χωθαρπαραχθιζον· ζαιθ· ατιαυ
ἱαβαν καταντουμι βαθαρα χθιβι ανοχ· ταῦτα εἰπὼν
ὄψει τινὰ ἀστέρα ἐκ τοῦ <οὐρανοῦ> κατ’ ὀλίγον ἀναλυόμενον καὶ θεο-
ποι[ο]ύμ[ε]νον. σὺ δὲ προσιῶν καὶ δεξιόμενος τῆς χειρὸς (155)
καταφ[ιλ]ῶν λέγε τὸν αὐτὸν λόγον· ὠπταυμι ναφθαυβι
μαιουθ[μ]ου μητροβαλ· ραχηπτουμι αμμωχαρι
αυθει· α. ταμαρα· χιωβιταμ· τριβωμις· αραχο ισαρι
ραχι· Ἰα[κο]υβι ταυραβερωμι ανταβι ταυβι· ταῦ[τά] σοι εἰ-
πόντι [ἀ]ποκριθήσεται, σὺ δὲ αὐτῷ λέγε· ‘τί ἐστὶν τὸ ἔνθεόν (160)
σου ὄν[ο]μα; μῆνυσόν μοι ἀφθόνως, ἵνα ἐπικαλέσω-
μαι α[ὐτό]ν· ἔσ]τιν δὲ γραμμάτων ιε’· σουεσολυρ φθη μωθ.
ἔστιν δὲ καὶ τὰ ἐξῆς λεγόμενα· ‘δεῦρό μοι, βασιλεῦ, <καλῶ σε> θεὸν
θεῶν,
ἰσχυρόν, ἀπέραντον, ἀμίαντον, ἀδιήγητον, Αἰῶνα κα-
τεστηριγ[μ]ένον· ἀκίνητός μου γίνου ἀπὸ τῆς σήμερον (165)
ἡμέρας ἐπὶ τὸν ἅπαντα χρόνον τῆς ζωῆς μου’. ἔπειτα
ἐρώτα αὐτὸν κατὰ τῶν αὐτῶν ὀρκων. ἐὰν τὸ ὄνομά σοι εἴπη, σὺ δὲ
τῆς χειρὸς αὐτοῦ λαβὼν κάτελθε καὶ κατάκλινον αὐτόν, ὥς
προεῖπον, παρατιθῶν αὐτῷ, ἐξ ὧν μεταλαμβάνεις βρω-
τῶν καὶ ποτῶν. ἐπὰν δὲ ἀπολύσῃς αὐτόν, μετὰ τὸ ἀποστῆ- (170)
ναι ἐπίθου αὐτῷ τὰ προκείμενα καὶ σπένδε οἶνον, καὶ οὕτως

τῷ κραταιῷ ἀγγέλῳ φίλος ἔσει· ἀποδημοῦντί σοι συν-
αποδημήσει, πενομένῳ χρήματα δώσει, ἐρεῖ σοι τὰ μέλλοντα
γενέσθαι καὶ πότε καὶ ποίῳ χρόνῳ, νυκτὸς ἢ ἡμέρας. ἐὰν
δέ τί<ς> σε ἐρωτήσῃ· ‘τί κατὰ ψυχὴν ἔχω’; ἢ· ‘τί μοι ἐγένετο ἤγε μέλ[λ]-
] (175)
ει γενέσθαι;’ ἐπερώτα τὸν ἄγγελον, καὶ ἐρεῖ σοι σιωπῇ· σὺ δὲ
ὥς ἀπὸ σεαυτοῦ λέγε τῷ ἐπερωτῶντί σε. τελευτήσαντός σου
τὸ σῶμα [περις]τελεῖ, ὥς πρέπον θεῷ, σοῦ δὲ τὸ πνεῦμα βαστά-
ξας εἰς ἀέρ[α ἃ]ξει σὺν αὐτῷ. εἰς γὰρ Αἰδην οὐ χ[ω]ρήσει ἀέριον
πνεῦμα συσταθὲν κραταιῷ παρέδρω· τούτῳ γὰρ πάντα (180)
ὑπόκειτ[αι]. ὅταν δὲ θέλῃς τι πράξαι, εἰς ἀέρα λέγε τὸ ὄνομα
μόνον κα[ὶ]· ‘ἐλθέ’, καὶ ὅψῃ αὐτόν, καὶ ἐγγύς σου ἐστῶτα, καὶ λέγε
αὐτῷ· ‘ποίη[σον] τοῦτο τὸ ἔργον,’ καὶ ποιεῖ παραυτὰ καὶ ποιήσας ἐρεῖ
σοι· ‘τί ἄλλο βούλει; σπεύδω γὰρ εἰς οὐρανόν.’ ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃς
παραυτὰ ἐπιτάξαι, λέγε αὐτῷ· ‘πορεύου, κύριε’, καὶ ἀπελεύ- (185)
σεται. οὕτως οὖν ὁ θεὸς ὑπὸ σοῦ μόνου θεωρηθήσεται, οὐδὲ
φωνήν ποτε αὐτοῦ οὐδεὶς ἀκούσει λαλοῦντος, εἰ μὴ σὺ αὐ-
τὸς μόν[ος]. ἐρεῖ δέ σοι περὶ κατακλίσεως ἀνθρώπου, εἰ ζήσε-
ται ἢ τελ[ευντήσ]ει, καὶ ποία ἡμέρα καὶ ποία ὥρα νυκτός.
δώσει δέ [σοι καὶ] ἀγρίας βοτάνας καὶ πῶς θερ[α]πεύσεις, καὶ ὥς (190)
θεὸς προ[σκ]υνηθήσεται ἔχων τὸν θεὸν φί[λον]. ταῦτα εἰ ἀνύσει
ὁ κραται[ος] πάρεδρος. ταῦτα οὖν μηδενὶ παραδίδου, εἰ μὴ
μόνῳ [σο]υ ἰσχυρῷ υἱῷ σου ἀξιούντι τὰ [παρ’] ἡμῶν ῥηθέν-
τα ἐνεργ[ή]ματα. διευτύχει· τὸ δὲ λεγόμενον πρὸς ἥλιον οὐδὲν
ζητεῖ εἰ μ[ὴ] ἱαεωβαφρενεμουν (λόγος) καὶ ια[ρ]βαθα (λόγος).

[T]ελετή· προαγνεύσας ζ' ἡμέρας ἔλθων τῇ τρίτῃ (26)
[τ]ῆς σελήνης εἰς τόπον ἀπογυμνωθέντ[α ν]ε-
ωστί ἀπὸ τοῦ Νείλου, πρὶν ἐπιβῇ τις αὐτοῦ τὸ περί-
ρυτον (ἢ ἄλλως· κατακλυσθέντα ἀπὸ τοῦ Νείλο[υ]),
ποιήσων ἐπὶ δύο πλίνθων ἐπὶ κροτάφων ἑστη- (30)
κυῖων ἐκ ξύλων ἐλαΐνων, τουτέστιν κλημα[τίδ]ος,
πυρὰν ἀνίσχοντος κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἡλίου, πρ[ό]-
τερον πρὶν ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος, περιγυρεύσας
τὸν βωμόν, πλήρους δὲ ἀνελθόντος τοῦ ἡλίου-
δίσκου ἀποτεμὼν τὴν κεφαλὴν ἀλεκτρυόνο[ς] (35)
τελείου ὀλοεύκου, ὃν ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἀγκάλῃ <ἔχεις>,
περιγυρεύεις, πρότερον πρὶν ἥλιος ἀνατ[είλῃ, τὸν]
βωμόν. ἀποτέμνεις δὲ τὸν ἀλεκτρυόνα [τοῖς γό]-
νασι συλλαβὼν μηδενὸς ἄλλου αὐτὸν κατέχον-
τος· τὴν μὲν κεφαλὴν εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψον, (40)
τὸ δὲ αἶμα ἀποδεξάμενος τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἔ[κ]-
πιδε, τὸ λοιπὸν σῶμα τῷ ἡμένῳ βωμῷ ἐπιθ[ε]ίς,
καὶ ἐνάλλων τῷ ποταμῷ· μεθ' ἧς ἔχεις ἐσθήτος
βαπτισάμενος ἀναποδίζων ἀνελθε καὶ μεθα[μ]-
φιεσάμενος καινὰ ἄπιθι ἀνεπιστρεπτί. λαβ[ὼν] (45)
δὲ μετὰ ταῦτα νυκτικόρακος χολήν, ἀπ' αὐτῇ[ς]
ἐγχρίου πετρῷ ἱβεως τοὺς ὀφθαλμούς [σου],
καὶ ἔσει τετελεσμένος. ἐὰν δὲ ἀπορῆς τοῦ [νυκτι]-
κ[ό]ρακος, χρῶ ὡς ἱβεως, πετρῷ δὲ ἱέρακος·
τρήσας τὸ ὠν καὶ ἐνεί[ς] τὸ πτερόν κατὰρ<ρ>ῆξον (50)
οὕτω ἐγχρισάμενος.

IV 154-285

Νεφώτης Ψαμμητίχῳ, βασιλεῖ Αἰγύπτου αἰω- (154)
νοβίῳ, χαίρειν· ἐπεὶ σε ὁ μέγας θεὸς ἀπεκατέ- (155)
στησεν βασιλέα αἰωνόβιον, ἡ δὲ φύσις κατέ-
στησεν ἄριστον σοφιστήν, καὶ ἐγὼ σοι βουλό-
μενος ἐπιδείξασθαι τὴν ἐν ἐμοὶ φιλοπονίαν
ἀπέστειλά σοι τήνδε τὴν πράξιν ἐν πάσῃ εὐ-
κοπίᾳ ἱερὰν ἐπιτελουμένην ἐνέργειαν, ἣν καὶ <σὺ> (160)
δοκιμάσας θαυμάσεις τὸ παράδοξον τῆς οἰκο-
νομίας ταύτης· σκέψῃ διὰ λεκάνης αὐτόππου
ἐν ἣ βούλει ἡμέρα ἢ νυκτί, ἐν ᾧ βούλει τόπῳ,
θεωρῶν τὸν θεὸν ἐν τῷ ὕδατι καὶ φωνὴν λαμι-
βάνων ἐν στίχοις παρὰ τοῦ θεοῦ, οἷς βούλει· οἷσεις (165)
καὶ τὸν κοσμοκράτορα καὶ εἴ τι ἂν προσθῇς, ἔρει
δὲ καὶ περὶ ἄλλων, ὧν ἐπερωτήσεις. ἐπιτεύξει
χρησάμενος οὕτως, πρῶτα μὲν συστα-
θεὶς πρὸς τὸν Ἥλιον τρόπῳ τούτῳ· οἷα βούλει ἀνα-
τολῇ τριταΐας οὔσης τῆς σελήνης ἐπὶ δώματος ὑψηλοτάτου (170)
ἀνελθὼν στρώσον ἐπὶ τῆς γῆς σινδόνιον καθα-
ρόν. ποίει σὺν μυσταγωγῷ. σὺ δὲ αὐτὸς στεψάμε-
νος κισσῷ μέλανι μεσουραλέοντος τοῦ ἡλίου
ὥρα πέμπτη κατακλίθῃτι ἄνω βλέπων ἐπὶ τὴν
σινδόνα γυμνὸς καὶ κέλευέ σου περικαλύπτεσθαι (175)
τοὺς ὀφθαλμούς τελαμῶνι μέλανι καὶ περιστεί-
λας σεαυτὸν νεκρικῷ τρόπῳ καμμύων τοὺς ὀφθαλ-
μούς, τὸ νεῦμα ἔχων πρὸς τῷ ἡλίῳ κατάρχου λό-
γων τῶνδε. λόγος· Ἐκραταιὲ Τυφῶν, τῆς ἄνω

σκηπτουχίας σκηπτούχε καὶ δυνάστα, θεὲ θεῶν, (180)
 ἄναξ αβεραμενθου (λόγος), γνοφεντινάκτα,
 βρονταγωγέ, λαιλαπετέ, νυκταστράπτα, ψυχ<ρ>ο-
 θερμοφύσησε, πετρεντινάκτα, τειχοσεισιμο-
 ποιέ, κοχλαζοκύμων, βυθοταραξοκίνησε,
 Ὑωερβήτ αυ ταυῖ μηνι· ἐγὼ εἰμι ὁ σύν σοι (185)
 τὴν ὅλην οἰκουμένην ἀνασκαλεύσας καὶ ἔξευ-
 ρὼν τὸν μέγαν Ὅσιριν, ὃν σοι δέσμιον προσή-
 νεγκα. ἐγὼ εἰμι ὁ σύν σοι συμμαχήσας τοῖς θεοῖς
 (οἱ δέ· πρὸς τοὺς θεούς)· ἐγὼ εἰμι ὁ κλείσας οὐρα-
 νοῦ δισσὰς πτύχας καὶ κοιμίσας δράκοντα τὸν (190)
 ἀθεώρητον, στήσας θάλασσαν, ρεῖθρα, ποταμῶν
 νάματα, ἄχρισ οὐ κυριεύσης τῇσδε τῆς σκηπτου-
 χίας. ὁ σὸς στρατιώτης ὑπὸ θεῶν νενίκημαι,
 πρηγῆς ῥέριμμαι μηνίδος εἵνεκεν κενῆς.
 ἔγειρον, ἱκετῶ, τὸν σόν, ἱκνούμαι, φίλον καὶ μ[ή] (195)
 με ῥίψης χθονοριφῇ, ἄναξ θεῶν αεμιναεβαρω-
 θερρεθωραβεανιμεα. δυνάμωσον, ἱκετῶ,
 δός τε μοι ταύτην τὴν χάριν, ἵν', ὅταν τινὰ αὐτῶν
 τῶν θεῶν φράσω μολεῖν, ἐμαῖς ἀοιδαῖς θᾶττον
 ὀφθῇ μοι μολών. ναῖνε βασαναπτατου (200)
 εαπτου μηνωφασμη παπτου μηνωφ·
 αεσιμη· τραναπτι· πευχρη· τραναρα· πτου-
 μηφ· μουραι· ανχουχαφαπτα· μουρσα·
 αραμει· Ὑάω· αθθαρανῖ μηνοκερ· βορο
 πτουμηθ· ατ ταυῖ μηνι χαρχαρα· πτου- (205)
 μαν· λαλαφα· τρανῖ τρανεψε μαμω
 φορτουχα· αεηιο ἱου οηωα· εαῖ αεηι

ωι ιαω αηι αι ιαω.' ταῦτά σου εἰπόντος
 τρὶς σημεῖον ἔσται τῆς συστάσεως τόδε, σὺ δὲ
 μαγικὴν ψυχὴν ἔχων ὀπλισθεὶς μὴ θαμβηθῆς· (210)
 ἰέραξ γὰρ πελάγιος καταπτὰς τύπτει σε ταῖς
 πτέρυξιν εἰς τὸ πλάσμα σου ταῦτα αὐτὰ δηλῶν ἔξα-
 ναστῆναί σε. σὺ δὲ ἀναστὰς ἀμφιέσθητι λευκοῖς
 εἵμασιν καὶ ἐπίθιβε ἐπὶ θυμιατηρίου γεῖνους ἄτμη-
 τον λίβανον σταγονιαῖον λέγων τάδε· 'συνεστά- (215)
 θην σου τῇ ἱερᾷ μορφῇ, ἐδυναμώθην τῷ ἱερῷ σου ὀνό-
 ματι, ἐπέτυχόν σου τῆς ἀπορροίας τῶν ἀγαθῶν,
 κύριε, θεὲ θεῶν, ἄναξ, δαῖμων αθθουῖν θουθουῖ
 ταναντι· λαω απαταω.' ταῦτα ποιήσας κάτελθε
 ἰσοθέου φύσεως κυριεύσας τῆς διὰ ταύτης τῆς συστά- (220)
 σεως ἐπιτελουμένης αὐθοπτικῆς λεκανομαντείας
 ἅμα καὶ νεκυοαγωγῆς. σκέψις· ἐπειδὴν ποτε βούλει
 σκέψασθαι περὶ πραγμάτων, λαβὼν ἄγγος χαλκοῦν,
 ἢ λεκάνην ἢ φιάλην, οἷαν ἐὰν βούλῃ, βάλε ὕδωρ
 —ἐὰν μὲν τοὺς ἐπουρανίους θεοὺς κλήζῃ, ζήνιον, (225)
 ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιγείους, θαλάσσιον, ἐὰν δὲ Ὅσιριν ἢ τὸν
 Σάραπιν, ποτάμιον, ἐὰν δὲ νέκυας, πηγαῖον—κατέ-
 χων ἐπὶ τοῖς γόνασι σκεῦος, ἐπιβαλὼν ἔλαιον ὀμφά-
 κινον καὶ σὺ αὐτὸς ἐπικύπτων ἐν τῷ σκεύει λέγε τὸν
 λόγον τὸν ὑποκείμενον καὶ προσκαλοῦ, ὃν βούλει θεόν, (230)
 καὶ ἐπερώτα, περὶ οὗ θέλεις, καὶ ἀποκριθήσεται σοι
 καὶ ἔρεῖ σοι περὶ πάντων. ἐὰν δὲ εἴπῃ, ἀπόλυε αὐτὸν
 τῇ ἀπολύσει, ὅς τῷδε αὐτῷ λόγῳ χρώμενος θαυμάσεις.
 λόγος λεγόμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους· Ἀμοῦν ανανταυ
 λαῖμουταν ριπτου μανταυι ιμαντου λαντου (235)

λαπτουμι· ανχωμαχ· αραπτουμι· δεῦρό <μοι>, ὃ τις θεός,
ὄφθητί μοι ἐν τῇ ἄρτι ὥρα καὶ μή μου θαμβήσης τοὺς
ὀφθαλμούς. δεῦρό μοι, ὃ τις θεός, ἐπήκοός μοι γενοῦ,
ὅτι τοῦτο θέλει καὶ ἐπιτάσσει αχχωρ αχχωρ·
αχαχαχ πτουμι χαχχω χαραχωχ· χαπτουμη· (240)
χωραχαραχωχ· απτουμι· μηχωχαπτου· χαραχ-
πτου· χαχχω χαραχω· πτεναχωχευ· (γράμματα ἑκατόν).
οὐκ ἄγνοεῖς δέ, βασιλεῦ μέγιστε καὶ μάγων καθη<γε>μών,
ὅτι τοῦτό ἐστιν τὸ πρωτεῦον ὄνομα τοῦ Τυφῶνος,
ὃν τρέμει γῆ, βυθός, Αἰδης, οὐρανός, ἥλιος, σελήνη, χορὸς (245)
ἄστρον ἐπιφανής, σύμπας κόσμος, ὅπερ ὄνομα
[ῥη]θὲν θεοὺς καὶ δαίμονας ἐπ' αὐτὸ βία φέρει. ἔστιν
[δ]ὲ γραμμάτων ρ' τοῦτο τὸ ὄνομα. ἐν ὑστέρω σοῦ φωνήσαν-
[τ]ος φανήσεται, ὃν φωνεῖς, θεὸς ἢ νέκυς, καὶ ἀπο-
κριθήσεται περὶ ὧν ἐπερωτᾷς πάντων. ἐπ' ἂν (250)
δὲ ἐκμάθῃς, ἀπόλυε τὸν θεὸν μόνον τῷ ἰσχυρῷ
ὀνόματι τῷ τῶν ἑκατὸν γραμμάτων λέγων· 'ἄπιθι, δέ-
σποτα. τοῦτο γὰρ θέλει καὶ ἐπιτάσσει σοὶ ὁ μέγας
θεός, τις.' λέγε τὸ ὄνομα, καὶ ἀπελεύσεται. αὕτη ἡ πραγμα-
τεία, βασιλεῦ μέγιστε, εἰς σέ μόνον χωρησάτω, (255)
φυλασσομένη ἀπὸ σου ἀμετάδοτος. ἔστιν δέ
αὐτὸ τὸ φυλακτήριον, ὃ φορεῖς καὶ ἱστανόμενος
πράσσω· εἰς λεπίδα ἀργυρᾶν αὐτὸ τὸ ὄνομα γραμμάτων ρ'
ἐπίγραφον χαλκῷ γραφείῳ καὶ φόρει εἴρας ἱμάντι
ὄνου. σύστασις τῆς πράξεως· πρὸς ἀνα- (260)
τολήν τοῦ ἡλίου λέγε· 'σὲ καλῶ, τὸν πρῶτα θεῶν
ὅπλον διέποντα, σὲ τὸν ἐπ' οὐρανίων σκῆ-

πτρον βασίλειον ἔχοντα, σὲ τὸν ἄνω μέσον
τῶν ἄστρον Τυφῶνα δυνάστην, σὲ τὸν ἐπὶ
τῷ στερεώματι δεινὸν ἄνακτα, σὲ τὸν φοβε- (265)
ρὸν καὶ τρομερὸν καὶ φρικτὸν ἔοντα, σὲ τὸν
δῆλον, ἀμήχανον, μισοπόνηρον, σὲ κα-
λέω, Τυφῶν', ὥραις ἀνόμοις, ἀμετρήτοις,
σὲ τὸν ἐπ' ἀσβέστῳ βεβηκότα πυρὶ λιγείῳ, σὲ τὸν
ἄνω χιόνων, κάτω δὲ πάγους σκοτεινοῦ, σὲ τὸν (270)
ἐπ' εὐκταίων Μοιρῶν βασίλειον ἔχοντα κλήζω,
παντοκράτωρ, ἵνα μοι ποιήσης, ἃ σε ἐρωτῶ, καὶ
εὐθὺς ἐπινεύσης μοι ἐπιτρέψῃς τε γενέσθαι (κοινά),
ὅτι σὲ ἐξορκίζω γὰρ θαλα· βαυζαν· θωρθωρ
καθαυκαθ· ἱαθιν· να βορκακαρ· βορβα· (275)
καρβορβοχ· μω ζαν ουζωνζ· ων· ναβιθ·
Τυφῶν μέγιστε, ἄκουσόν μου, τοῦ δεῖνα, καὶ ποιήσόν
μοι τὸ δεῖνα πρᾶγμα· λέγω γάρ σου τὰ ἀληθινὰ ὀνόματα·
Ἰωερβήθ· Ἰωπακερβήθ· Ἰωβολχοσήθ· οεν
Τυφῶν· ασβαραβω· βιεαιση· με νερω· μαρα- (280)
μω· ταυηρ· χθενθωνιε· αλαμ βητωρ· μεν-
κεχρα· σαυειωρ ρησειοδωτα· αβρησιοα·
φωθρη· θερθωναξ· νερδωμεν· αμωρης·
μεεμε· ωιης· συσχιε· ανθωνιε· Φρᾶ· εἰσά-
κουσόν μου καὶ ποιήσον τὸ δεῖνα πρᾶγμα.' (285)

PGM XII 270-350

Δακτυλίδιον πρὸς ἐπίτευξιν καὶ χάριν καὶ νίκην. ἐνδόξους ποιεῖ καὶ
μεγέλους καὶ θαν-
μαστοὺς καὶ πλουσίους κατὰ δύναμιν ἢ τοιούτων φιλίας παρέχει. ἔστι
σοι κατὰ πάντα δικαί-
ως καὶ εὐπροφύρως ἀδιάλειπτος ὁ κύκλος. ὄνομα περιέχει κάλλιστον.
ἥλοις γλύφεται ἐπὶ λίθου ἡλιο-
τροπίου τὸν τρόπον τοῦτον· δράκων ἔστω ἐνκύμων, στεφάνου σχήματι
οὐρὰν ἐν τῷ
στόματι ἔχων. ἔστω δὲ ἐντὸς τοῦ δράκοντος κύνθαρος ἀκτινωτὸς ἱερός.
τὸ δὲ ὄνομα ἐκ (275)
τῶν ὀπισθε μερῶν τοῦ λίθου γλύψεις ἱερογ<λ>υφικῶς, ὡς προφήται
λέγουσιν, καὶ τελέσας φόρει
καθαρείως. τούτου μείζον οὐδὲν ἔσχεν ὁ κόσμος· ἔχων γὰρ αὐτὸ μεθ'
ἑαυτοῦ, ὃ ἂν παρά τινος αἰ-
[τ]ήσης, πάντως λήμψει. ἔτι δὲ βασιλέων ὀργὰς καὶ δεσποτῶν παύει.
φορῶν αὐτό, ὃ ἂν τινι εἴπῃς,
πισθευθήσῃ ἐπίχαρίς τε πᾶσιν ἔσει. ἀνοίξει δὲ θύρας καὶ δεσμὰ
δια<ρ>ρήξει καὶ λίθους ὁ προσά-
γων τὸν λίθον, τοῦτ' ἔστιν ψῆφον, καὶ λέγων τὸ ὄνομα τὸ
ὑπογεγραμμένον. (280)
ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς δαιμονοπλήκτους· δὸς γὰρ φορεῖν αὐτό, καὶ παραυτὰ
φεύξεται τὸ
δαιμόνιον. πρωΐας δὲ σταθεὶς κατέναντι τοῦ ἡλίου, κρατῶν τὸν λίθον τὸν
εὐμετρον,
τὸν καλοποιόν, τὸν θεῖον, τὸν ἀγνόν, τὸν χρήσιμον, τὸν φειδωλόν, τὸν
εὖσπλανχρον,

τὸν τὰς χρήσεις μεταδιδόντα, τὸν ἐμμελῆ, τὸν εὐπρεπῆ, <λέγε>· 'Θεὲ
μέγιστε, ὃς ὑπερβάλλεις
τὴν πᾶσαν δύναμιν, ἐπικαλοῦμαί σε, τὸν Ἰάω, τὸν Σαβαώθ, τὸν Ἀδωναί,
τὸν Εἰλωεῖν, (285)
τὸν Σεβωεῖν, τὸν Ταλλαμ, τὸν Χαυναων Σαγηνάμ Ἐλεμμεδωρ Χαψουθι,
τὸν Σεττωρα
τὸν Σαφθα, τὸν Νουχιθα, τὸν Ἀβραάν, τὸν Ἰσάκ, τὸν Ἰακκωβι, τὸν
Χαθαθιχ, τὸν Ζευπειν,
τὸν Νηφυγορ, Ἀσταφαῖον, τὸν Κατακερκνηφ, τὸν Κοντεον, τὸν Κατουτ,
τὸν Κηριδευ,
τὸν Μαρμαριώθ, τὸν Λικύξαντα, τὸν Βεσσουμ, τὸν Συμεκοντευ, τὸν
κατὰ τοῦ Θωιθ,
τὸν Μασκελλει, τὸν Μασκελλωθ, τὸν Φνου, τὸν Κενταβαωθ, τὸν
Ὀρεοβαζαγρα, τὸν Ἰππό- (290)
χθων, τὸν Ῥησίχθων, τὸν Πυριπηγανυξ Νυξιω, τὸν Ἀβρωροκορε, τὸν
Κοδηρε, τὸν Μου-
ισδρω, τὸν ἄναξ, τὸν Θαθ, τὸν Φαθ, τὸν Χαθ, τὸν Ξευζην, τὸν Ζευζει,
τὸν Σουσηνη, τὸν Ελα-
θαθ, τὸν Μελασιω, τὸν Κουκωρ, τὸν Νευσωω, τὸν Παχιω, τὸν Ξιφνω,
τὸν Θεμελ, τὸν
Ναυθ, τὸν Βιοκκληθ, τὸν Σεσσωρ, τὸν Χαμελ, τὸν Χασινευ, τὸν Ξωχω,
τὸν Ἰαλλινωι, τὸν
Σεισενγαφαργγης, τὸν Μασιχιωρ, τὸν Ἰωταβαας, τὸν Χενουχι, τὸν
Χααμ, τὸν Φαχιαραθ, (295)
τὸν Νεεγωθαθα, τὸν Ἰαμ, τὸν Ζεωχ, τὸν Ἀκραμμαχαμαρει, τὸν
Χερουβεί, τὸν Βαῖνχωωχ,
τὸν Εἰοφαλεον, τὸν Ἰχανωθ, τὸν Πωε, τὸν Ξεφιθώθ, τὸν Ξουθούθ, τὸν
Θοωθιου, τὸν

Ξεριφωναρ, τὸν Ἐφινाराσωρ, τὸν Χανιζαρα, τὸν Ἀναμεγαρ, τὸν Ἴωο, τὸν
Ἐτουροριαμ,
τὸν Ἴωκ, τὸν Νιωρ, τὸν Χετταῖον, τὸν Ἐλουμαῖον, τὸν Νωιω, τὸν
Δαμναμενεῦ,
τὸν Ἀξιωθωφ, τὸν Ψεθαιακκλωψ, τὸν Σισαγέτα, τὸν Νεοριφρωρ, τὸν
Ἰπποκελεφοκλωψ, (300)
τὸν Ζειναχα, τὸν Ἰαφεθανα, α' ε' η' ι' ο' υ' ω'. ἐπεκαλεσάμην σέ, θεέ
μέγιστε, καὶ διὰ σου
τὰ πάντα, ὅπως δῶς θεῖαν καὶ μεγίστην δύναμιν τούτῳ τῷ ξοάνῳ καὶ
ποιήσης
αὐτὸ δύνασθαι καὶ ἰσχύειν κατὰ πάντων καὶ χωρεῖν ψυχὰς μετατρέπειν,
πνεύματα
κινεῖν, ἀντιδίκους ὑποτάσσειν, φιλίας στηρίζειν, πόρους πάντας
περιποιεῖν, ὀνει-
ρους ἐπιφέρειν, χρησιμοδοτεῖν, πάθη τε ψυχικὰ καὶ σωματικὰ καὶ
ἀσθένειαν ἐμπο- (305)
δισμὸν τε ποιεῖν, φίλτρα ἐρωτικὰ πάντα ἀποτελεῖν. ναί, δέσποτα,
δέσποτα, τέλει τελείαν
τελετήν. ὅταν δὲ τὸν λόγον τοῦτο[ν] τ[ε]λῇς, ἐκάστης ἡμέρας μὲν λέγε
τρὶς, ὥρα γ', σ', θ', τοῦτο
δὲ ἐπὶ ἡμέρας ἰδ', ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς σελήνης γ'. πειρῶ δὲ εἶναι τὴν θεὸν
ἥτε ἐν ταύρῳ
ἢ παρθένῳ ἢ σκορπίῳ ἢ ἐν ὑδρηχόῳ ἢ ἐν ἰχθύσι. τελούντος δέ σου καθ'
ἐκάστην
κλήσιν ἐπίσπενδε τὰ προκείμενα καὶ μύρων παντοδαπῶν χωρὶς λιβάνου.
(310)

ἐκτελέσαντος δὲ τὴν τελετήν, καθὼς προ<σ>ήκει, ἔχε ἀλέκτορα
δίλοφον, ἥτοι
λευκὸν ἢ ξανθόν, ἀπέχου δὲ μέλανος, καὶ μετὰ τὴν τελετήν ζῶντα τὸν
ἀλέκτορα
ἀνάπτυζε καὶ ἔνβαλε τὸ ζωδάριον ἔσω εἰς τὰ σπλάγχνα τοῦ ἀλεκτόρου
φιλοτιμούμενος, ὅπως μὴ διαρ<ρ>αγῇ τὰ ἔνκατα τοῦ ζώου. ἔασον δὲ
ἡμέραν α',
νυκτὸς δὲ ὥρας θ' ἄρον καὶ ἀπόθου ἐν τόπῳ ἱερῷ, καὶ χρώ ὡς καλλίστῳ.
(315)
ὁσάκις ἂν βούλει ἐπιτάσσειν τῷ θεῷ, τὸν μέγιστον Οὐφωρα εἰπὼν
ἐπίτασσε, καὶ
τελεῖ· ἔχεις τὴν τελετήν τοῦ μεγίστου καὶ θεοῦ ἐνεργήματος. ὁ δὲ
Οὐφωρ
οὗτός ἐστιν, ᾧ Οὐρβικὸς ἐχράτο. τὸ ἱερὸν Οὐφωρ, τὸ ἀληθές, διὰ πάσης
συντο-
μίας ἀληθῶς ἀναγέγραπται, δι' οὗ ζωπυρεῖται πάντα πλάσματα καὶ
γλυφαὶ
καὶ ξόανα· τοῦτο γάρ ἐστ[ι]ν τὸ ἀληθές, τὰ δὲ ἄλλα, ὅσα φέρεται διὰ
μακρῶν, ἐψευδη- (320)
γόρηται μῆκος εἰκαῖον περιέχοντα. ὁ καὶ ἔχε ἐν ἀποκρύφῳ ὡς
μεγαλομυστήριον. κρύβε, κρύβε.
ἔστιν δὲ ἀρχή·
Ἡνοίγησαν αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ, ἡνοίγησαν αἱ πύλαι τῆς γῆς.
ἡνοίγη <ἡ> ὁδευσὶς τῆς θαλάσσης, ἡνοίγη ἡ ὁδευσὶς τῶν ποταμῶν, (325)
ἡκούσθη μου τὸ πνεῦμα ὑπὸ πάντων θεῶν καὶ δαιμόνων,
ἡκούσθη μου τὸ πνεῦμα ὑπὸ πνεύματος οὐρανοῦ,
ἡκούσθη μου τὸ πνεῦμα ὑπὸ πνεύματος ἐπιγείου,

ἡκούσθη μου τὸ πνεῦμα ὑπὸ πνεύματος θαλασσίον,
ἡκούσθη μου τὸ πνεῦμα ὑπὸ πνεύματος ποταμίον. (330)
δότε οὖν πνεῦμα τῷ ὑπ' ἐμοῦ κατεσκευασμένῳ μυστ[ηρ]ίῳ,
θε<οί>, οὓς ὠνόμασα καὶ ἐπικέκλημαι.
δότε πνοὴν τῷ ὑπ' ἐμοῦ κατεσκευασμένῳ μυστηρίῳ.
κρύβε, κρύβε τὸ ἀληθινὸν Οὐφωρ ἐν συντομία
περιέχον τὴν ἀλήθειαν. ἐπίκλησις Οὐφωρος· (335)
ηι ιεου μαρειθ
ηι ιεου μονθεαθι μονγιθ
ηι ιεου Χαρεὼθ μονκηβ
ηι ιεου σωχου σωρσωη
ηι ιεου τιωτιω Οὐήρ, (340)
ηι ιεου χαρωχσι Χαρμιώθ
ηι ιεου σαθιμιωουεηου
ηι ιεου ραιραι Μουριραι
ηι ιεου Ἀμοῦν ηει Οὐσίρι
ηι ιεου φiriμνουn (345)
ηι ιεου ανμορχαθι Οὐήρ
ηι ιεου ανχερεφρενεψουφιριγχ
ηι ιεου ορχιμορωιπουγθ
ηι ιεου μαχφαχαθανθ
ηι ιεου μοροθ (350)

Thessalus Tralliensis *De virtutibus herbarum*
(e cod. Matrit. Bibl. Nat. 4631)

(1.) † Ἀρποκρατίων Καίσαρι Αὐγούστῳ χαίρειν. Πολλῶν
ἐπιχειρησάντων ἐν τῷ βίῳ, Σεβαστέ Καίσαρ, παραδοῦναι πολλὰ
παράδοξα, μηδενὸς πρὸς τέλος ἀγαγεῖν τὰς ἐπαγγελίας δυνηθέντος διὰ
τὸν <ἀπὸ> τῆς εἰμαρμένης ταῖς διανοαῖς αὐτῶν ἐπικείμενον ζόφον,
μόνος δοκῶ τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀνθρώπων πεποιηκέναι τι παράδοξον <καὶ
ὀλίγοις γνωστόν>. (2.) ἐπιχειρήσας γὰρ πράγμασιν, ἅπερ θνητῆς μέτρα
φύσεως ὑπερβαίνει, τούτοις γε μετὰ πολλῶν βασάνων καὶ κινδύνων τὸ
καθῆκον τέλος ἐπέθηκα. (3.) ἀσκήσας <γάρ> γραμματικὴν ἐπιστήμην
ἐν τοῖς τῆς Ἀσίας κλίμασι καὶ πάντων τῶν ἐκεῖ βελτίων γενόμενος
διέγνων ἕως τινὸς τῆς ἐπιστήμης ἀπολαύειν. (4.) καὶ πλεύσας ἐπὶ τὴν
περισπούδαστον Ἀλεξάνδρειαν μετὰ συγχροῦ ἀργυρίου τοῖς ἐντελεστάτοις
τῶν φιλολόγων † παρώδευον καὶ φιλοπονίας ἕνεκα καὶ συνέσεως ὑπὸ
πάντων ἐπαινούμενος. (5.) ἐφοίτων δὲ συνεχῶς καὶ εἰς τὰς τῶν
διαλεκτικῶν ἱατρῶν διατριβάς· ἥρων γὰρ περισσῶς ταύτης τῆς
ἐπιστήμης. (6.) ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦν εἰς οἶκον ἀπιέναι, κατὰ τρόπον ἤδη μοι
καὶ τῆς ἱατρικῆς προιούσης, περιήειν τὰς βιβλιοθήκας ἐκζητῶν <τὴν
ἀναγκαίαν ὕλην>· εὐρὼν δὲ βίβλον τινὰ <τοῦ> Νεχεψὼ κδ' θεραπείας
ὅλου τοῦ σώματος καὶ παντὸς πάθους κατὰ ζῶδι<ακ>ὸν περιέχουσιν
διὰ λίθων τε καὶ βοτανῶν τὰ τῆς ἐπαγγελίας παράδοξα ἐξεπληττόμενη.
ἦν δέ, ὥς ἔοικε, βασιλικῆς μωρίας κενὸς τύφος· (7.) σκευάσας γὰρ τὸν
ὑπ' αὐτοῦ θαυμαζόμενον τροχίσκον ἡλιακὸν καὶ τὰς λοιπὰς δυνάμεις ἐν
πάσαις τῶν παθῶν θεραπείαις ἡστόχησα. (8.) θανάτου δὲ τραχυτέραν
ὑπολαβὼν εἶναι τὴν πλάνην ὑπὸ τῆς λύπης ἑδαπανώμενη· καὶ γὰρ
προπετέστερον τῇ γραφῇ πεπιστευκῶς ἔγραψα περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν
καὶ τοῖς γονεῦσιν ὥς ἤδη πειράσας καὶ ὑποστρέφειν ἐπηγγελλόμενη. (9.)

ἐν μὲν οὖν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ μένειν οὐχ οἶόν τε ἦν διὰ τὸν τῶν ὁμοτέχνων γέλωτα καὶ γὰρ ἰδίως τὰ καλὰ φθονεῖται. (10.) εἰς οἶκον δὲ ἀπιέναι πάλιν προθυμίαν οὐκ εἶχον μικρότερος τῶν ἐπαγγελιῶν εὐρημένος, περιήειν δὲ τὴν Αἴγυπτον οἷστρω τῆς ψυχῆς ἐλαστρούμενος καὶ ζητῶν τι <τῆς> προπετοῦς ἐπαγγελίας ἐργάσασθαι ἢ τούτου μὴ τυχὼν θανάτῳ λοιπὸν ἀφιέναι τὸν βίον. (11.) αἰεὶ δέ μου τῆς ψυχῆς † προμαντευομένης θεοῖς ὁμιλῆσαι, συνεχῶς εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἐκτείνων τοὺς θεοὺς ἐλιτάνευον δι' ὀνείρου φαντασίας ἢ διὰ πνεύματος θείου χαρίσασθαί μοι τι τοιοῦτο, δι' οὗ γαυριάσας ἱλαρὸς εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν πατρίδα κατελθεῖν δυνηθῶ. (12.) Γενόμενος οὖν ἐν Διὸς πόλει— ἀρχαιοτάτην <λέγω> τῆς Αἰγύπτου πόλιν καὶ πολλὰ ἱερά ἔχουσιν— διέτριβον αὐτόθι· ἦσαν γὰρ <ἐκεῖ> καὶ ἀρχιερεῖς φιλόλογοι καὶ <γέροντες> ποικίλοις κεκοσμημένοι μαθήμασιν. (13.) προβαίνοντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς μοι φιλίας μᾶλλον αὐξανομένης, ἐπυνθανόμην, εἴ τι τῆς μαγικῆς ἐνεργείας σῶζεται. καὶ τῶν μὲν πλειόνων ἐπαγγελίας ὁμοίας τῇ προπετείᾳ μου <ἐπι>φερόντων κατέγγνων· (14.) ἐνὸς δὲ τίνος διὰ τὸ <οὐ> σοβαρὸν τῶν ἡθῶν καὶ τὸ τῆς ἡλικίας μέτρον πιστευθῆναι δυναμένου οὐκ ἀνεχαιτίσθην τῆς φιλίας. ἐπηγγείλατο δὲ οὗτος αὐτοπτικὴν ἔχειν λεκάνης ἐνέργειαν. (15.) παρεκάλεσα οὖν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐρημοτάτοις τόποις τῆς πόλεως σὺν ἐμοὶ περιπατῆσαι μηδὲν ὦν ἔχρηζον ἐκφήνας. (16.) ἀπελθόντων οὖν ἡμῶν εἷς τι ἄλσος ἡσυχία βαθυτάτῃ περιεχόμενον, αἰφνίδιος περιπεσὼν ἐπὶ στόμα καὶ κλαίων τῶν ποδῶν εἰχόμεν τὸ ἀρχιερέως. (17.) ἐκπλαγέντος δὲ αὐτοῦ διὰ τὸ ἀπροσδόκητον τῆς θέας καὶ πυνθανομένου, τίνος ἔνεκε τοῦτο ποιήσαιμι, ἔφασκον ἐν αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν εἶναι τῆς ἐμῆς ψυχῆς· ἔχειν γάρ με ἀνάγκην θεῷ ὁμιλῆσαι· ἥς ἐπιθυμίας ἂν ἀμάρτω, μέλλω ἀποτάσσεσθαι τῷ βίῳ. (18.) ἀναστήσας δέ με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ παρηγορήσας προσηνεστάτοις λόγοις, ἀσμένως ταῦτα ποιεῖν ἐπηγγέλλετο καὶ

ἐκέλευσέν <με> ἀγνεύειν ἡμέραις τρισίν. (19.) διαχυθείσης δέ μου τῆς ψυχῆς ἐπὶ ταῖς ἐπαγγελίαις τοῦ ἀρχιερέως, ἡσπασάμην αὐτοῦ τὴν δεξιὰν καὶ ἡὺχαρίστουν κρουνηδὸν μοι τῶν δακρύων φερομένων· φυσικῶς γὰρ ἀπροσδόκητος χαρὰ πλείονα λύπης ἐκκαλεῖται δάκρυα. (20.) ἐπανελθόντες δὲ ἐκ τοῦ ἄλσους ἐπὶ τὴν ἀγνείαν ἐγινγόμεθα ἐμοὶ τῶν ἡμερῶν διὰ τὴν προσδοκίαν <ὡς> ἐνιαυτῶν ἀπαριθμουμένων. (21.) ἐπιστάσης δὲ τῆς τρίτης ἡμέρας ὑπὸ τὸν ὄρθρον πορευθεὶς ἡσπασάμην τὸν ἀρχιερέα <ταπεινῶς>. Εὐτρέπιστο δὲ αὐτῷ οἶκος καθαρὸς καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τὴν ἐπίσκεψιν· ἐγὼ δὲ κατὰ προμήθειαν τῆς ψυχῆς εἶχον, ἀγνοοῦντος τοῦ ἀρχιερέως, χάρτην καὶ μέλαν ἐπὶ <τῷ> σημειώσασθαι τῶν λεγομένων, <ᾧ> ἐὰν δεήσῃ. (22.) ἀνακρίνοντος δέ με τοῦ ἀρχιερέως, πότερον ψυχῇ νεκροῦ τινος ἢ θεῷ ὁμιλῆσαι βουλοίμην, ἔφην Ἀσκληπιῷ· εἶναι δὲ τὸ τέλειον τῆς χάριτος, εἰ μόνῳ μοι πρὸς μόνον ὁμιλεῖν ἐπιτρέψειεν. (23.) ὅμως οὐχ ἡδέως μὲν (τοῦτο γὰρ ἐνέφαινον οἱ τῆς ὄψεως χαρακτῆρες), πλὴν ἐπηγγείλατο. καὶ ἐγκλείσας με εἰς τὸν οἶκον καὶ καθῆσαι κελεύσας ἄντικρυς τοῦ θρόνου, εἰς ὃν ἔμελλεν ὁ θεὸς καθέζεσθαι, προαγαγὼν διὰ τῶν ἀπορρήτων ὀνομάτων τὸν θεὸν καὶ ἐξελθὼν ἔκλεισε τὴν θύραν. (24.) καθεζομένου δέ μου καὶ ἐκλυομένου τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς διὰ τὸ παράδοξον τῆς θέας (οὔτε γὰρ τοὺς τῆς ὄψεως χαρακτῆρας οὔτε τὴν τοῦ περικειμένου κόσμου καλλονὴν ἀνθρώπου λόγος διασαφῆσαι δύναιτ' <ἂν>). ἀνατείνας οὖν τὴν δεξιὰν ἤρξατο λέγειν· (25.) ὦ μακάριε παρὰ θεῷ τυχὼν τιμῆς Θεσσαλέ, προῖοντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ γνωσθέντων τῶν σῶν ἐπιτευγμάτων ὡς θεὸν ἄνθρωποι σε θρησκεύ<σ>ουσιν. ἐπερώτα οὖν <ἀδεῶς> περὶ ὧν θέλεις ἀσμένως ἐμοῦ πάντα παρέξοντος. (26.) ἐγὼ δὲ μόλις μὲν ἤκουσα· —κατεπεπλήγμην γὰρ καὶ ἐπεπληρώμην τὸν νοῦν εἰς τὴν τοῦ θεοῦ βλέπων μορφὴν· —ὅμως <δ'> οὖν ἐπυνθανόμην, δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ ταῖς τοῦ Νεχεψῶ δυνάμεσιν ἡστόχησα. πρὸς ὃ ὁ θεὸς εἶπεν· (27.) ὁ βασιλεὺς

Νεχειψώ, ἀνὴρ φρενηρέστατος καὶ πάσαις κεκοσμημένος ἀρεταῖς παρὰ μὲν θείας φωνῆς οὐδὲν ὦν σὺ μαθεῖν ἐπιζητεῖς εὐτύχησε· φύσει δὲ χρησάμενος ἀγαθῇ συμπαθείας λίθων καὶ βοτανῶν ἐπενόησε, τοὺς δὲ καιροὺς καὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς δεῖ τὰς βοτάνας λαμβάνειν οὐκ ἔγνω. (28.) ὦρια γὰρ πάντα τῇ τῶν ἄστρον ἀπορροία αὖξεται καὶ μειοῦται· τό τε θεῖον ἐκείνο πνεῦμα λεπτομερέστατον ὑπάρχον διὰ πάσης οὐσίας διήκει καὶ μάλιστα κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους, καθ' οὓς αἱ τῶν ἄστρον ἀπόρροιαι γίνονται {τῆς} ἐπὶ τῆς κοσμικῆς καταβολῆς. ἐξ ἑνὸς δὲ <τοῦ> το πρὸς πίστιν τῶν λοιπῶν παραστήσω. (29.) Βοτάνη γὰρ ἔστιν ἡ λεγομένη κώνειον· αὕτη ἐκ τῆς τοῦ Ἄρεος ἀπορροίας δοκεῖ γεγενῆσθαι· ἔτυχε δὲ ἐπὶ τῆς κοσμικῆς καταβολῆς ἐν Σκορπίῳ βάλλων τὰς ἀκτῖνας· <ἔβαλε γοῦν τὸ κώνειον ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας μέρεσιν·> σκορπιανὸν γὰρ {καὶ} ἐκείνο τὸ τῆς Ἰταλίας κλίμα. (30.) αὕτη οὖν ἡ βοτάνη πλεον τῆς θείας ἀπορροίας ἐλκύσασα, εἴτε ἀπὸ τετραπόδου ἢ ἀνθρώπου βρωθῇ, παραχρήμα θανατοῖ. (31.) τινὲς δὲ καὶ κατὰ ἄγνοιαν τῆς βοτάνης ἐν ταῖς ἐρημίαις κατακλιθέντες παρ' αὐτὴν καὶ κοιμηθέντες ἐν τῷ ῥινουλκεῖν ἐν ταῖς ἀναπνοαῖς αὐτῆς τὴν ἐνέργειαν ἐτελεύτησαν. (32.) ὁμοίως καὶ ἡ Κρήτη <.....> τὴν ἀκτινοβολίαν. (33.) τὴν αὐτὴν οὖν βοτάνην εἰς Κρήτην τὸ κώνειον ἐσθίουσιν ἄνθρωποι{ς} οὖσαν τῶν πάντων λαχάνων ἡδίονα. (34.) τοσοῦτον αἱ τῶν θεῶν ἀπόρροιαι παρὰ τοὺς τόπους καὶ καιροὺς δύνανται. (35.) Πρόδηλον οὖν ὅτι πάντων τῶν ἀστέρων βασιλεύς ἐστιν ὁ ἥλιος· οὗτος δὲ ἐν Κριῷ γενόμενος ὑψοῦται καὶ τινα μεγίστην δύναμιν ἐν τούτῳ λαμβάνει τῷ ζώδιῳ. (36.) αἱ οὖν βοτάναι τότε δυναμικώταται, οὐ μόνον διὰ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ζώδιον πᾶσι τοῖς τὰ πάθη ἐμποιοῦσι θεοὶ ἐπικοινωνοῦν. (37.) Ἡλίου μὲν γὰρ ἐστιν, καθὼς προείπον, ὕψωμα, Κρόνου δὲ ταπείνωμα, Ἄρεος δὲ οἶκος, Διὸς δὲ τρίγωνον. τοσαύτας ἔχει τὸ προειρημένον ζώδιον δυνάμεις. (38.) ἐν τούτῳ οὖν ὄντος τοῦ Ἡλίου τὰς ῥηθησομένας βοτάνας λαμβάνων χύλιζε

μὴ ἐψῶν· ὑπὸ γὰρ τοῦ πυρὸς ἡ ποιότης ἀλλοιοῦται. καὶ ταχέως τὸν χυλὸν ἔκθλιβε καὶ εἰς λεκάνην ἢ ξέστην τὸν χυλὸν βαλὼν καὶ μετὰ μέλιτος μίγε. (39.) τοῦτο δὲ ποιήσας βάλλε εἰς ἀγγεῖα ὑέλινα καὶ τίθει ἐπὶ ἡμέρας [...]{εἰ δὲ ὠμοὺς θέλεις χυλοῦς, ἔκζεσον}. μετὰ δὲ ταῦτα σκεύαζε καθ' ἐκάστην δύναμιν.